

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	C. Jochemsen	Datum	8 april 2025
E-mail	charlotte.jochemsen@utrecht.nl	Kenmerk	30208094
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Nieuwe beleidsregel toepassing Wet Bibob
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de vaststelling van de [Beleidsregel toepassing Wet Bibob Gemeente Utrecht](#) (hierna: beleidsregel). Deze beleidsregel vervangt de Beleidsregel toepassing Wet Bibob 2018 Gemeente Utrecht.

Zowel de burgemeester als het college kunnen als bestuursorgaan de Wet Bibob inzetten. Dit ieder voor zover hun bevoegdheden strekken. Om die reden wordt de beleidsregel vastgesteld door zowel de burgemeester als het college.

De Wet Bibob

Het inzetten van de Wet Bibob is een belangrijk instrument om te voorkomen dat overheden onbedoeld criminaliteit faciliteren bij het verlenen van vergunningen of subsidies, het aangaan van vastgoedtransacties of het gunnen van overheidsopdrachten. De wet biedt de gemeente de mogelijkheid om onderzoek te verrichten naar de integriteit van de betrokkene en diens zakelijke omgeving. Ten behoeve van het onderzoek kunnen er open en gesloten bronnen geraadpleegd worden, zoals informatie afkomstig van de politie, de Belastingdienst en het justitieel register. De gemeente kan bovendien advies vragen aan het Landelijk Bureau Bibob, onderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Een Bibob-onderzoek kan ertoe leiden dat bijvoorbeeld een vergunning wordt ingetrokken of een vastgoedtransactie niet wordt aangegaan.

Aanleiding voor de nieuwe beleidsregel

In 2018 is de inmiddels oude Bibob-beleidsregel vastgesteld. In het Bibob-beleid staat omschreven in welke gevallen de gemeente een Bibob-onderzoek zal verrichten. Sinds 2018 hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan die tot de herijking van de beleidsregel hebben geleid, zoals de intensivering van de aanpak van ondermijning zoals beschreven in de nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden'. Voor criminelen hebben gemeenten belangrijke producten en diensten die zij nodig hebben of graag willen om hun criminele activiteiten mee voort te zetten. Ook zien we nieuwe ontwikkelingen binnen de ondermijningsproblematiek zelf, zoals ondermijning in de zorg waar sprake is van een verwevenheid met drugsgelateerde criminaliteit. Het is hierom noodzakelijk dat ook de gemeente Utrecht zich zo veel mogelijk blijft verweren tegen criminele beïnvloeding of misbruik door

onder meer het inzetten van de Wet Bibob. Dit neemt niet weg dat bij het opstellen van de beleidsregel ook rekening is gehouden met de overige belangen die hier een rol kunnen spelen, zoals het belang van bonafide ondernemers om zo snel mogelijk te kunnen ondernemen. Mede hierom is er in de beleidsregel ten aanzien van diverse thema's voor gekozen om alleen signaalgestuurd het Bibob-instrument in te zetten. Voor deze afweging is onder meer gekeken naar de risico's van het product en de kwetsbaarheid daarvan. In die gevallen zal een onderzoek alleen maar plaatsvinden na bijvoorbeeld informatie van de politie of het OM.

Strekking van de herijking

Met het herijken van de beleidsregel sluiten we aan bij de huidige ontwikkelingen in de stad en zorgen we dat dit instrument op een proportionele en efficiënte manier wordt ingezet. De beleidsregel uit 2018 is op een aantal punten aangepast. Dit betekent dat er in de praktijk ook veel hetzelfde blijft. Ten aanzien van bijvoorbeeld een evenementvergunning blijft de gemeente alleen een Bibob-onderzoek verrichten indien er sprake is van een signaal, zoals een OM-tip, of wanneer er sprake is van een vechtsportevenement waar reeds een vergunning voor nodig is.

De herijkte beleidsregel voorziet onder meer in nieuwe aanleidingen om een Bibob-onderzoek te starten, zoals bij vastgoedtransacties die onder de reikwijdte van de Wet Bibob vallen, denk bijvoorbeeld aan verhuur door de gemeente of het verlenen van toestemming voor overdracht erfpacht, en betrekking hebben op bepaalde 'zorgorganisaties' (zoals PGB-bureaus). Dit geleet op aanwijzingen dat de zorg kwetsbaar is voor criminele beïnvloedingen.

Ook is ervoor gekozen om vastgoedtransacties die onder de reikwijdte van de Wet Bibob vallen en betrekking hebben op onroerend goed in een bepaald gebied, te weten de Amsterdamsestraatweg en bedrijventerrein Nieuw Overvecht, vooraf te onderwerpen aan een Bibob-onderzoek. Deze gebieden vragen, zoals ook duidelijk uit de nota 'Grenzen stellen, perspectief bieden' blijkt, extra aandacht. Dit in combinatie met de risico's die vastgoed met zich meebrengt, zoals criminele geldstromen, is een verstevigende aanpak ten aanzien van de vastgoedtransacties in deze gebieden gewenst. Deze intensivering sluit aan bij de reeds in de gebieden bestaande aanpak om de weerbaarheid te vergroten en criminele beïnvloeding te verbreken.

Daarnaast is ervoor gekozen om het Bibob-instrument in bepaalde gevallen in beginsel niet (meer) toe te passen, zoals bij de aankoop van vastgoed door de gemeente. Het aankopen van onroerend goed door de gemeente kan de mogelijkheid bieden om een einde te maken aan een ongewenste situatie. Denk bijvoorbeeld aan een pand die al geruime tijd zorgt voor problemen in een wijk. Ook zal er bij beschikkingen en vastgoedtransacties in het kader van het herstel van de kelders in het wervengebied geen Bibob-onderzoek verricht worden. Hiermee wordt aangesloten bij het Programmaplan Werk aan de Werf en wordt eventuele vertraging in het noodzakelijke onderhoud door eigenaars voorkomen.

Tot slot

Wij blijven vanzelfsprekend de ontwikkelingen binnen de stad en die van ondermijnende criminaliteit in de gaten houden, zodat de beleidsregel - ook in de toekomst - blijft aansluiten bij wat nodig is om bij te dragen aan een veilige en leefbare stad.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,